

Innehåll

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning.....	4
2 Översikt av strategisammanhang	4
2.1 Förändringar i strategisammanhang.....	4
2.2 Sveriges roll i strategisammanhang.....	6
2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer	7
2.4 Integrering av perspektiven.....	8
3 Resultatredovisning.....	9
Sidas bidrag till förändring på strateginivå.....	9
3.1 Stödområde 1: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer	10
3.1.1 Mål 1.1: Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster.....	10
3.1.2 Mål 1.2: Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbar, ökad motsåndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt minskad klimatpåverkan ...	11
3.1.3 Mål 1.3: Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi.....	12
3.2 Stödområde 2: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter.....	13
3.2.1 Mål 2.1 Ökad rättsäkerhet.....	13
3.2.2 Mål 2.2 Stärkt demokratiskt ansvarsutkrävande och transparens på lokal nivå	13
3.2.3 Mål 2.3 Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet ansvarsutkrävande och ökad respekt för mänskliga rättigheter	14
3.2.4 Mål 2.4 Ökad respekt för tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.....	15
3.3 Stödområde 3: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor	16
3.3.1 Mål 3.1. Förbättrade förutsättningar till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, i synnerhet för kvinnor och ungdomar	16
3.3.2 Mål 3.2. En hållbar livsmedelsförsörjning med särskilt fokus på ett motståndskraftigt lantbruk	16
3.3.3 Mål 3.3. Förbättrat affärsklimat för hållbar och inkluderande näringsverksamhet och stärkande av institutioner	17

3.3.4. Mål 3.4. Förbättrad tillgång till social trygghet för människor som lever i fattigdom	18
3.4 Stödområde 4: Stärkt forskning av hög kvalitet och relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling	18
Mål 3.4.1 Med fokus på forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling i låginkomständer	18
4. Implikationer för innevarande strategiperiod	19
Bilaga P6	21

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

- 1. Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
- 2. Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
- 3. Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi. Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD.

”**Trafikljusen**” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

	Mål ³	Portfölj ⁴
1 Miljö, klimatpåverkan och motståndskraft		
1.1 Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystem		
1.2 Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner		
1.3 Ökad produktion och tillgång till förnybar energi		
2 Demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter		
2.1 Ökad rättssäkerhet		
2.2 Demokratiskt ansvarsutkrävande och transparens		
2.3 Stärkt kapacitet i det civila samhället		
2.4 Sexuell och reproduktiv hälsa		
3 Sysselsättning, affärsklimat och social trygghet		
3.1 Produktiv sysselsättning och arbetsvillkor		
3.2 Livsmedelsförsörjning, fokus motståndskraftigt lantbruk		
3.3 Affärsklimat, näringsverksamhet och institutioner		
3.4 Sociala trygghetssystem		
4 Forskning		
4.1 Med fokus på forskning av relevans och hållbar utveckling		

2 Översikt av strategisammanhang

Totalt strategibelopp: 1 200 000 MSEK	Utbetalat belopp hittills: 1 140 338 MSEK	Antal insatser 2019: 42
---	---	-----------------------------------

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

Strategin går in i sitt sista år och ligger helt i fas med den nya kontexten som Etiopien befinner sig i. Det bedöms nu föreligga helt andra förutsättningar att bedriva bistånd än tidigare och det finns en möjlighet för Sverige att expandera inom vissa områden där vi tidigare endast kunnat genomföra mindre projekt och program. Ämnesområden och aktörer som tidigare varit svåra att arbeta med (inom

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

rättssektorn, mänskliga rättigheter, försoning, media och demokratiprocesser) är nu tillgängliga och öppna för samarbete.

Sida bedömer att den utlovade öppning för ett bättre näringsklimat, privatisering och privatsektorutveckling, demokratisk samhällsstyrning, möjliggör ett mer hållbart, långsiktigt och policyinriktat bistånd samt ökat institutionellt samarbete för ekonomisk utveckling, i synnerhet för ungdomar och kvinnor.

Landet ska genomföra nationella val under 2020. Tiden för valet har flyttats från maj månad till den 29 augusti. Tiden är knapp för förberedelser och kapaciteten och erfarenheten av att hålla demokratiska val är begränsad. Givet de demokratiska löften och den positiva utveckling som sker i landet har Sverige kunnat öka sitt engagemang inom demokratiområdet. Detta blir ett viktigt bidrag till konfliktförebyggande och fredsbyggande.

Den etiopiska regeringen befinner sig i en dynamisk fas där ett stort antal lagar antas och policies utformas. Det finns ett behov av forskning som kan bidra till den policyutveckling- och beslutsfas landet befinner sig i. Detta är särskilt angeläget för de större reformområdena och när det gäller att bidra till fattigdomsinriktad och jämställd policyutveckling. Alla tre stödområden skulle dra nytta av ökad evidensbaserad forskning, som kan användas som underlag i pågående policyarbete. Denna typ av insatser skulle också skapa synergier mellan forskningssamarbetet och det bilaterala samarbetet.

Strategin och samtliga målområden verkar nu i medvind jämfört med vad tidigare strategirapportering redovisat.

Trots den senaste positiva utvecklingen är situationen i Etiopien långt ifrån oproblematisk. Landet är alltjämt ett av världens fattigaste, trots tvåsiffrig ekonomisk tillväxt de senaste 15 åren, är arbetslösheten skyhögt, i synnerhet bland den unga befolkningen, undersysselsättningen på landsbygden är påtaglig, de som har sysselsättning kan inte försörja sig på sin inkomst, produktiviteten i jordbruket är låg och den humanitära situationen är fortfarande kritisk, vad gäller torka och konflikt. Landets institutioner är outvecklade och har inte utvecklats i takt med landets ekonomiska utveckling. Olösta gränskonflikter mellan regionerna kvarstår och landet har nu närmare tre miljoner internflyktingar. Det finns också nästan en miljon flyktingar i landet, huvudsakligen i flyktingläger vid gränserna till Sydsudan, Somalia och Eritrea. Konflikter och spänningar ökar; mellan regioner och inom regioner.⁵ Utländska direktinvesteringar har varit ett positivt inslag men visade 2018 för första gången på många år negativ tillväxt, fast under 2019 har tillväxten ökat igen.⁶

Sida genomförde 2018 en multidimensionell fattigdomsanalys (MDPA)⁷, en halvtidsöversyn och en särskild halvtidsöversyn⁸ av vad arbetet inom resultatområde 3 har resulterat i och hur det kan stärkas.⁹ Den fördjupade strategirapporten för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2016–2020, sammanfattar strategigenomförandet för hela strategin, från strategins början fram till den 15 april 2019. Resultatredovisning från insatser samt de tre studierna ovan utgör grunden för slutsatser i denna strategirapport. Denna strategirapport visar förflyttningar och strategigenomföranden från den 16 april 2019 till februari 2020.¹⁰

Den förändringsteori som delvis justerats i strategiplaner och i inkluderats i strategiplanen 2020–2022 anses alltjämt vara relevant. Strategin syftar till att påverka de underliggande orsakerna till multidimensionell fattigdom, demokratiskt underskott, ekonomisk maktlöshet som leder till konflikt och utsatthet. Det bedöms att Sverige har en relevant nisch i frågor där vi har en komparativ fördel,

5 ADDI/2019-09-19/084

6 ADDI/2019-09-11/1639

7 Multi-dimensional poverty analysis in Ethiopia (MDPA), Berhanu Denu Consultancy Service, January 2019

8 Mid Term Review (MTR) of the Ethiopian Development Cooperation Strategy 2016-2020, Niras Sweden AB, January 2019.

9 Mid Term Review of Sweden's livelihoods portfolio in Ethiopia – impact, sustainability and scale 2016-2020, January 2019.

10 Se supra, not 5.

stark expertis samt en inriktning på frågor som kan ha en genomgripande effekt för övergripande resultat. Detta kopplas till Sveriges kompetens från svenska företag, civilsamhället, myndigheter och institutioner som innefattar inte bara teknisk kompetens utan också kompetens kring bredare kapacitets- och institutionsutveckling.

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

Tabell 1. Givarkontext

Biståndets (totala) andel av statsbudgeten utgör: 20%	Strategins andel av det totala biståndet utgör 6 %.
Givargemensam samarbetsstrategi 2017 - 2020 finns ej	Gemensamma EU-strategin gäller 2016-2020 och håller på och omarbetas
De fem största givarna (organisationer och/eller länder) är: USAID, WFP, DFID, UNICEF, EU.	Sverige är den 12 största givaren. Av EU MS är Sverige den 7 största givaren.
EU-delegerat samarbete: Ej applicerbart	

Sverige är en medelstor givare, nu med extra resileinsmedel och ökade medel för demokratiseringen. De flesta utvecklingspartners, (bilaterala såväl som multilaterala) finns på plats i landet, inklusive Kina och Indien. De stora givarna, inklusive långgivare är USAID, DFID, EU, Världsbanken, Afrikanska Utvecklingsbanken, UNICEF och WFP. I mellangruppen finns Sverige, Norge, Danmark, Italien, Irland, Nederländerna, Tyskland och Frankrike. Små givare är Österrike, Schweiz, Tjeckiska republiken och Israel. De stora givarna ger 10 gånger mer i stöd per givare än medelgruppen av givarna per givare.¹¹

Sida ser en trend i det nya ledarskapet mot ett starkare ägarskap kring svenska prioriterade frågor och regeringsledda reformprogram. Sverige har spelat en viktig roll när det gäller att bidra till ökad givarsamordning, genom till exempel, etablerandet av givargemensamma stöd till civilsamhällsorganisationer samt inom andra program och projekt. Några exempel är stödet till organisationen Justice for All som är verksamt inom rättsområdet och stödet för socialt ansvarstagande via Världsbanken där Sverige under 2018 var ordförande tillsammans med Världsbanken.

Sverige har under 2019 varit ordförande i landets samordningsgrupp för privatsektorutveckling och har också varit aktivt i etablerandet av en ny koordineringsgrupp för området, miljö, klimat och resiliens. Sverige har också haft en avgörande roll i att Norge, liksom Sverige nu stödjer UN WOMEN med ett övergripande stöd till dess landprogram för Etiopien 2017–2020. Samma process för ett programstöd pågår avseende danskt och norskt stöd till UNDP:s program för demokratiska institutioner och när det gäller danskt och norskt stöd till UNFPA:s landplan. Sverige har också bidragit till ett gemensamt danskt och svenskt stöd till flyktingar och världssamhällen på gränsen mellan Somaliregionen och Somalia via World Food Programme (WFP). Sverige arbetar också aktivt för att det ska skapas ett koordinerat stöd till den kommande rättsreformen. Sverige delar ordförandeskapet med Världsbanken i den viktiga Development Assistant Group (DAG) och har arbetat aktivt med givarsamordning och anpassning till etiopiska prioriteringar. Sverige delar också ordförandeskapet i en rad sektorgrupper, som te.x. inom privatsektorn, det humanitära stödet och i valstödsgruppen.

Det bedöms att givarkontexten varit tämligen konstant under rapporteringsperioden. Det har inte heller varit några större förändringar när det gäller givarnas olika nivåer och inriktningar förutom inom området demokratisk samhällsstyrning och rättsområdet där vi ser ett ökat intresse från flera givare att engagera sig. Under 2019 har beslut tagits om valstöd och ett stöd till UNHCR för att stärka

¹¹ ADDI/2019-09

organisationer inom civilsamhället i deras arbete för mänskliga rättigheter. Samtidigt har nya stöd för bättre arbetsförhållanden i industriparken och utbildning av kvinnliga ledare beretts. Här kan också nämnas ett stöd till IDEA för arbete med dialog kring nationsbygge, statsbyggande med betoning på ledarskap, tolerans och försoning.

Ambassaden har nära kontakter med de svenska företagen på plats i Etiopien och bredare samarbete sker med Volvo och H&M.¹² Förutom att bistå enskilda företag, anordnar ambassaden regelbundna frukostmöten för hela kretsen svenska företag på plats i Etiopien. Det faktum att ingen Team Sweden organisation, utöver ambassaden finns på plats i Addis Abeba har en viss dämpande effekt på Team Sweden-arbetet.¹³

Det kommande valet, har också skapat plattformar för diskussion om ett väl koordinerat valstöd. Världsbanken fattade under 2018 beslut om ett budgetstöd (lån och bidrag) om 1.2 miljarder USD. IMF med 2.9 miljarder USD, beslut togs i december 2019.

Totalt uppgick det svenska humanitära stödet 2019 till 218 430 000 SEK.¹⁴

2.3 Synergier med andra svenska strategier och aktörer

Det finns ett 10-tal olika svenska strategier varigenom verksamhet bedrivs i Etiopien. Flera FN-organ genomför större program i Etiopien. En stor del av svenskt kärnstödet når därför Etiopien via deras reguljära program. UNICEF, UN WOMEN, UNEP och UNDP erhåller både kärnstöd och multi-bistöd för verksamhet i Etiopien. Dessutom finns det också stora globala tematiska program inom FN, Världsbanken och andra internationella organisationer som har verksamhet i Etiopien, t.ex. UN WOMEN:s tematiska program för kvinnors ekonomiska egenmakt, UNICEF:s arbete kring tillgång till rent vatten, IDEA:s demokratiarbete och stora miljö- och klimatprogram, via Världsbanken, och det globala programmet för Innovations for Africa för privatsektorstutveckling. När det gäller synergier mellan FN-organisationer och andra multilaterala organisationers globala och bilaterala program kan samverkan stärkas ytterligare och säkerställa tydligare synergier.

Framförallt är det synergier mellan den globala och regionala strategier samt humanitära arbete som fortsatt stärks under året. Den starka synergin inom resiliens är stöd via Etiopienfönstret i Horn of Africa Resilience Initiative i strategin för Sveriges regionalt utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara (2016-2020) som har rapporterats mot övergripande mål i Intergovernmental Authority for Development (IGAD:s) resiliensprogram Drought Disaster Resilience and Sustainability Initiative (IDDRSI).¹⁵ Det ökade stödet ger en möjlighet för större genomslag inom resiliens inklusive sociala skyddsnät och miljö och klimat. Dessutom har hänsyn tagits i framtagningen av samtliga insatser till att dessa är i enlighet med Inter-governmental Authority for Development (IGAD) Drought Disaster Resilience and Sustainability Initiative (IDDRSI) som har en multisektoriell inriktning mot torka, vilket ytterligare stärker kopplingen mellan den bilaterala och den regionala strategin.

Sidas arbete med den multidimensionella fattigdomsanalysen och den humanitära behovsanalysen har även skapat ingångar till närmare samarbete och synergier mellan det bilaterala och det humanitära samarbetet i landet (se nedan).

12 Det finns ett trettiotal svenska företag på plats i landet, både större och mindre. Stora svenska företag på plats är bl.a. Eriksson, som varit i landet mkt länge, H&M, som bedriver sourcingverksamhet i Etiopien och ABB. Ikea öppnade i början av 2019 ett kontor i Addis Abeba och utreder möjligheterna till att förlägga produktion i Etiopien. Andra svensk företag som har verksamheter i Etiopien är bl.a. Scania, Volvo Tracks, Volvo Bussar, Assa Abloy, SKF, Atlas Copco, UNIT4 (som representerar Agressosystemet) Bombardier, Swerod, Hifab och Tylö.

13 ADDI/2019-05-24/1031

14 Ethiopia HUM 2017-2019.xlsx dok Sida.

15 PLANIT 12664

Andra synergier är stöd till att länka personer inom sociala skyddsnätsprogrammet till lokala hälsoförsäkringar som får stöd av Clinton Health Access Initiative (CHAI) en organisation som får stöd inom ramen för genomförande av den Regionala strategin för SRHR. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) får globala medel för stadsplanering, och UN HABITAT har bilaterala medel för stadsplanering men också koordinering i samverkan med Ministeriet för Urban utveckling.

Globala och regionala civilsamhällsorganisationer, svenska och utländska institut och universitet som är verksamma i Etiopien får stöd från olika globala strategier, samt genom forskningsstrategin och via den bilaterala strategin. Ett sådant exempel är samarbetet med Addis Abeba Universitetet (AAU) som erhåller stöd från bilaterala strategin och från forskningsstrategin. Ytterligare ett exempel är stödet som ges till Armauer Hansen Research Institute (AHRI), ett stöd som Sverige ger tillsammans med Norge. Inom området mänskliga rättigheter utgår stöd via den globala strategin till MR-organisationer och MR-försvare, som under tidigare rapporteringsperiod varit omöjlig att stödja, via den bilaterala strategin. Här kan nämnas det globala stödet till Civil Rights Defenders, där det skapas synergier genom samarbete i beredningar med Sida-HK globalt och regionalt.

Sidas arbete med den multidimensionella fattigdomsanalysen och den humanitära behovsanalysen har skapat ingångar till närmare samarbete och synergier mellan det bilaterala och det humanitära samarbetet i landet. Gemensamma analyser har lyckats identifiera underliggande orsaker till utsatthet och sårbarhet, vilket har lett till framtagningen av flera av de program som ligger under resiliensportföljen, som till exempel det program som genomförs av WFP vars mål är att bygga långsiktig utveckling i områden som är återkommande beroende av humanitärt bistånd. Samarbete har vidare skett i en vidareutveckling av stödet till UNICEF om sociala skyddsnät, och stöd via NGO:er är också inriktat på de allra fattigaste och främjar samverkan mellan stat och civilsamhälle. Försörjningsmöjligheter kombineras genom stöd till klimatsmart jordbruk, minskad avskogning, och skapande av funderande våtmarker och upptagningsområden av vattnet.

Målen för Agenda 2030 är integrerade i den andra femårsplanen Growth and Transformation Plan II (GTP II) som täcker perioden 2015/16-2019/20. Hur Etiopien i försättningen kommer integrera målen kommer att göras i Ethiopia's 15 Years Perspective Development Plan för period 2015/16-2029/30 som för närvarande bereds. Etiopien arbetar på bred front där även den regionala administrationen involveras i detta arbete.¹⁶

2.4 Integrering av perspektiven

Den multidimensionella fattigdomsanalysen konstaterar att fattigdomen är hög i landet och i de flesta regionerna av multidimensionell karaktär.¹⁷ The Oxford Poverty and Human Index (OPHI) för 2019, visar att 86.6 % av Etiopiens befolkning är drabbade av multidimensionell fattigdom, medan 61.4 % lever i extrem fattigdom.¹⁸ Det råder en stor skillnad mellan fattigdom i landsbygd- och stadsområden. I landsbygdsområden är 92.17% drabbade av multidimensionell fattigdom, jämfört med 37.9 % i stadsmiljö.¹⁹ Det är även stora regionala skillnader i landet, där de flesta multidimensionella fattiga lever i Somali regionen (92.17% av befolkningen), följd efter Afar regionen (89.56%); medan den lägsta siffran är registrerad i Addis Ababa (15.74%).²⁰ I alla fattigdomsdimensioner är kvinnor och barn extra utsatta.²¹

¹⁶ <https://sustainabledevelopment.un.org/memberstates/ethiopia>

¹⁷ Multi-dimensional poverty analysis in Ethiopia (MDPA), Berhanu Denu Consultancy Service, January 2019

¹⁸ See <https://www.et.undp.org/content/ethiopia/en/home/library/HumanDevelopmentReport/global-multidimensional-poverty-index-2019.html>, se även MTR

¹⁹ Id., at <https://www.et.undp.org/content/ethiopia/en/home/library/HumanDevelopmentReport/global-multidimensional-poverty-index-2019.html>

²⁰ Id., <https://www.et.undp.org/content/ethiopia/en/home/library/HumanDevelopmentReport/global-multidimensional-poverty-index-2019.html>

²¹ Poverty and Vulnerability in the Ethiopian Lowlands: Building a More Resilient Future. The World Bank Group and the UK's Department for International Development, Oct. 31, 2019.

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i våra portföljer. Som exempel kan nämnas att Farm Africa genomför ett program i Axum som främjar jämställdhet och arbetar med marginaliserade kvinnor. Kvinnor har genom programmet fått tillgång till resurser, utöva ledarskap, tillgång till finansiering och deltar i diskussionsgrupper på lokal nivå. Farm Africa har som regel att kvinnor ska vara representerade med minst 50% i olika kommittéer, samt arbetar mot könsrelaterat våld och att kvinnor ska få utöva sina rättigheter.

Agenda 2030 är vår gemensamma agenda och överenskommelse om att ingen ska lämnas utanför är dess centrala utgångspunkt. Principen om att ingen ska lämnas utanför, innebär att vårt stöd för att nå de allra mest utsatta på landsbygden innebär samverkan mellan humanitärt stöd och långsiktigt stöd och genomförs av UNICEF, WFP och lokala NGO:er. Stödet via UNICEF, till det nationella sociala skyddsnätprogrammet, Productive Safety Net Programme (PSNP)²² som syftar till att stärka kapaciteten hos socialministeriet att genomföra policies och strategier för de 1.4 miljoner kvinnor och män på landsbygden som erhåller skydd från det sociala skyddsnätet, samtidigt som programmet expanderas till städerna. Sida stödjer också reformer som avser att införa socialarbetare som en del av skyddsnätet, bättre hantering av dokumentation, som även kopplar till arbete med undernäring och nya innovativa mekanismer för att bättre nå kvinnor, människor med funktionsnedsättning och barn.

Konfliktperspektivet är särskilt relevant i t.ex. i det stöd som ges till World Food Program (WFP) om klimatbeständigt jordbruk, som fokuserar på ökad motståndskraft bland utsatta grupper genom upprättande av inkomstbringande affärsverksamhet för somaliska flyktingar och värdsamhällen. Förutom huvudmålet att öka motståndskraften genom att ta itu med underliggande orsaker till osäkra försörjning förväntas programmet bidra till att förhindra konflikter mellan flyktingar och värdsamhällen genom gemensamt arbete och mål för båda grupperna. Sida har genomfört en konfliktstudie som bidragit till ökad förståelse och kunskap, hos både Sida personal och partners. Här har det centrala budskapet varit designa och analysera verksamheten ur ett konfliktperspektiv. Detta har blivit ännu viktigare givet situationen i landet.

Rättighetsperspektivet finns integrerat i samtliga insatser. Integreringen har underlättats i samband med att demokratiutvecklingen i landet förändrats. Det har blivit lättare att arbeta med både rättighetsbärare och ansvarstagare och där civilsamhällsorganisationer kommer att få en allt centralare roll som förändringsaktörer.

Med den Etiopiska regeringsstrategin ”Klimatmotståndskraftig Grön Ekonomi” (CRGE, 2011), stödjer Sverige och andra givare, tillsammans med Etiopien, åtgärder för att minska klimatpåverkan i kombination med ekonomisk tillväxt och fattigdomsbekämpning. En ny gemensam analys av låglandet i Somali och Afar har utvecklats av den Etiopiska regeringen tillsammans med alla utvecklingspartner i givargruppen. Detta kommer att bidra till en gemensam ram för fortsatt stöd till resiliens och ge vägledning till avdelningens resiliensplan 2019–2021.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Det beslutade strategibeloppet 2016-2020 omfattar enligt strategin 1000 miljoner svenska kronor. Under 2018 tillkom, via ett Etiopienfönster i Sveriges regionala strategi för utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016-2021, 462 MSEK för perioden 2018-2021 med syfte att expandera Sveriges miljö, klimat och resiliensarbete. Medel som kom till Sidas förfogande i maj 2018. Sida har under 2018 byggt upp en expanderad portfölj för dessa nya medel och som redovisas i denna

²² See, <https://socialprotection.org/discover/publications/psnp-policy-programme-and-institutional-linkages>

strategirapport för 2019, samt som bilaga till den fördjupade strategirapporten för den Regionala strategin för Afrika Söder om Sahara (2016-2021). Det totala strategibeloppet motsvarar 1 200 000 miljoner svenska kronor. Efter fyra år av strategins fem år genomförts har totalt 1 140 338 miljoner svenska kronor (95%) betalats ut.

Tabell 1 (P6) visar det finansiella utnyttjandet 2019 om ca 305 miljoner kr. Regeringens extra satsning på resiliens på Afrikas Horn ger ett tillskott på 462 MSEK för 2018-2021. Dessa medel fördelades mellan några insatser inom stödområdet 1 och stödområde 3, delmål 3.4 sociala trygghetssystem.

Ökade medel inom resiliens har inneburit en utökning av stödet till miljö-klimat, fred och social trygghet. Under 2019 gick 85 MSEK från Etiopienfönstret inom strategin för Afrika Söder om Sahara till insatser inom miljö-, klimat och bara 17,7 MSEK kom från Etiopienstrategin.

222 MSEK från Etiopienstrategin gick till demokrati, mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter. Expansion inom området var möjlig genom reformer i landet och extra medel som tillskötts från maj 2019, genom ett regeringsbeslut. Ökade medel till resiliens från den regionala strategin Söder om Sahara skapade också utrymme att prioritera demokrati, mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter inom Etiopienstrategin.

Förbättrade försörjningsmöjligheter använde som planerat en tredjedel av det ursprungliga strategibeloppet på 200 MSEK, dvs. 65 MSEK.

Den största delen av stöd till reformer inom sociala skyddsnät finansierades genom ökade resiliensmedel. Med nya ekonomiska reformer finns möjlighet att öka också här, om nya medel skulle tillskjutas.

Tabell 1 visar en obalans mellan stödområdena. Detta förklaras med att ovan nämnda resiliensmedel har finansierat flera insatser inom stödområde 1.

Stödområde 2, demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet är det område som främst påverkats av utvecklingen i landet under strategiperioden. Förändringarna som har skett i landet har öppnat upp för helt nya möjligheter och partners. Under 2019 utvecklades portföljen för stödområde 2 avsevärt för att stärka bidraget till pågående demokratiska reformer. 2018 års portfölj hade fokus på multilaterala kanaler samt CSO-stöd för att stärka demokratiska institutioner, rättsväsendet liksom ökad öppenhet, ansvarsutkrävande och freds och försoningsarbete på lokal nivå. Under 2019 nyttjades extra medel via regeringens demokratisatsning för nya insatser som stärkt portföljens relevans. De nya insatserna omfattar stöd till reformer inom media genom FOJO, valstöd och extra medel till domstolsväsendet samt Fredsministeriet (via UNDP), fredsfrämjande dialog via IDEA, ökade insatser för sexuella och reproduktiva rättigheter i samarbete med NGO:n Engender Health, samt bidrag till mänskliga rättigheter genom UNOHCHR:s Etiopien-program.²³

3.1 Stödområde 1: Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer

3.1.1. Mål 1.1: Stärkt förvaltning av naturresurser och ekosystemtjänster

Strategimål

Det obegränsade behovet hos nuvarande generationen som behöver mötas står i kontrast till klimatpåverkan, och en ohållbar användning av naturresurser i utvecklingen mot att stimulera ekonomisk tillväxt har satt press på sektorn. Utvecklingen inom miljösektorn främjar dock statliga och

²³ De nya insatserna är: 13675 UNDP elections, 13739 IDEA, 10734 FOJO, 13751 Engender Health, 11223 UNOHCHR, and Ministry of Peace/UNDP 10733.

icke-statliga aktörers åtgärder för att minska klimatpåverkan inom arbetet med ekonomisk tillväxt och fattigdomsminskning genom god miljöstyrning och förbättrade försörjningsalternativ.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

Portföljen återspeglar relevansen när det gäller att stödja den nationella utvecklingsplanen GTP II 2016-2020,²⁴ och samtida reformer som anges i halvtidsöversynen från 2019. Portföljen inkluderar fyra insatser i linje med landets strategiska reformutveckling. Portföljens framgång är kopplat till konsortieformen och programmatiskt tillvägagångssättet som gett goda resultat. Den pågående mark- och växlighetsförstöringen till följd av avskogning och jorderosion reducerades.²⁵ Småskaliga jordbrukare gick över till användning av klimatsmarta jordbruksmetoder och kunde öka avkastningen från 12% till 213%, vilket i sin tur ledde till en ökning i genomsnittlig hushållsinkomst med 97%.²⁶

Bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.1.2 Mål 1.2: Förbättrad kapacitet hos offentliga institutioner och andra aktörer på nationell och lokal nivå att bidra till miljömässig hållbar, ökad motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer samt minskad klimatpåverkan

Strategimål

Positiv utveckling under 2019 inkluderar genomförandet av den nationella planen för tillväxt och transformering, GTP II 2016 – 2020 som prioriterar grön ekonomisk utveckling med låga koldioxidutsläpp, resiliens, kapacitetsutveckling för lokala samhällen samt ekosystemtjänster; strategin för klimat, resiliens och grön ekonomi, vars mål, metod och indikatorer är integrerade i GTP II; samt en ny strategi för skydd av, samt handelsutveckling av skog. Stärkandet av relevanta institutioner går i rätt riktning om än långsamt. Detta beror i hög utsträckning på bristande kapacitet men också på grund av att institutionerna upplever oklarheter när det gäller innehållet i reformerna. GTP II lyfter vikten av institutionsutveckling, och det finns en stark vilja hos den politiska ledningen att utveckla institutioner som kan främja miljö och klimat, inklusive skog, mark och våtmarker.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

Fyra insatser levererar mot resultatet och portföljen har en positiv utveckling vars resultat bidrar till minskad miljöpåverkan och ökad resiliens mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturhändelser, och insatserna har bidragit betydligt till stärkt kapacitet hos relevanta aktörer på regional och federal nivå inom planering, genomförande och uppföljning.²⁷ Institutionell kapacitet inom skogssektorn har stärkts

24 Growth and Transformation Plan II, planen har integrerat arbetet mot klimatförändringar och miljöförstörelse och prioriterar grön ekonomisk utveckling med låga koldioxidutsläpp, resiliens, kapacitetsutveckling för lokala samhällen samt ekosystem.

25 UNDP 2016-2021: Institutional Strengthening for the Forest Sector Development: Conclusion of Performance – Assessment of performance as of 2019-06-14: insatsnummer: 10403; s. 3; available at <https://www.et.undp.org/content/ethiopia/en/home/projects/institutional-strengthening-of-forest-sector-development-program.html>

26 FARM AFRICA 2016-2023: Integrated approach, G4F and N4D: Conclusion on Performance - Assessment of performance; Archive case number: UM2016/39529 Report generated: Last edit: 2019-10-26 21:57 (CET); Insatsnummer 10407.

27 Insatserna inriktas på forskning, att bidra till Etiopiens gröna ekonomi-och resiliensplan Climate Resilient Green Economic Plan (CRGE) får ett uppföljningsramverk, bättre kapacitet hos offentliga institutioner och icke-statliga institutioner vad gäller integrerad vattenresursförvaltning, restaurering och förvaltning av landskap och vattenförvaltning inom textilssektorn.

genom etableringen av skogsförvaltningskontor genom förbättrad effektivitet inom skogsförvaltningsinitiativ²⁸, och kontoren har blivit goda exempel för regeringen för att visa potentialen hos en stark skogssektorsinstitution på olika nivåer.²⁹

Främjande av kommersiell skogsförvaltning genom privatsektorengagemang, samt utbildning av skogsrådgivare har bidragit till bättre operationalisering av den nya nationella planen. Regeringens kapacitet att fastställa indikatorer för genomförandet av sin klimatpolitik har förbättrats,³⁰ vilket har stärkt kapaciteten att ta fram och rapportera tillförlitliga uppgifter om nationella resultat. Genom gemensamt utbyte med relevanta etiopiska myndigheter i stöden till SMHI och SIWI har redan bidragit till ökad förståelse och insikter i nya arbetssätt, och teknisk kunskap bland annat inom hållbar hantering vattenförvaltning, lagstiftning, system för tidig varning, klimatkommunikation, men också jämställdhet.³¹

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.1.3 Mål 1.3: Ökad produktion av och förbättrad tillgång till förnybar energi

Strategimål

Etiopien prioriterar lösningar ”off-grid” och solenergi, samt småskalig vattenkraft, som en del av att främja hållbar ekonomisk utveckling utan att öka koldioxidutsläppen. GTP II beskriver en utveckling som leds av den privata sektorn och regeringen har därför utvecklat ny lagstiftning för samarbete mellan staten och den privata sektorn, med tydliga mål för förbättring.³² Utmaningarna för utveckling av den privata sektorn inkluderar tillgång till utländsk valuta och tillstånd att importera ny teknik, som är viktiga förutsättningar för att utöka den privata sektorns roll i lösningar för förnybar energi utanför nätet. Världsbankens budgetstöd har tydligt prioriterat energi och ger tekniskt stöd som bygger på regeringens prioriteringar.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

När det gäller energistöd har Sida ett stöd till African Energy Challenge Fund (AECF) genom REACT. Projektet hjälper privata sektorers engagemang genom en ”challenge fund” och har förändrats från grönt 2018 till gult 2019. Bidraget på 50 miljoner SEK syftar till att stimulera små och medelstora företag att utveckla affärsmodeller, tjänster och produkter inom förnybar energi och energieffektivitet, med människor som lever i fattigdom som målgrupp, och som därmed kan förbättra sina livsvillkor. Programmet pausades kort under 2019, men är nu åter igång, och under året utlystes en ansökningsomgång för mini-hydro och solenergi och tio företag har nu valts ut.³³

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är delvis relevant.

28 UNDP 2016-2021: Institutional Strengthening for the Forest Sector Development: Conclusion on Performance - Assessment of performance; Contribution ID: 10403 Archive case number: UM2016/35597 Report generated: date: 2019-10-26

29 UNDP 2016-2021: Institutional Strengthening for the Forest Sector Development: Conclusion on Performance - Assessment of performance; Contribution ID: 10403 Archive case number: UM2016/35597 Report generated: date: 2019-10-26

30 POLICY STUDY INSTITUTE (Ethiopian Development (Research Institute (EDRI)/ Environment and Climate Research Center) (ECRC); Contribution ID: 10820; Archive case number: UM2016/35697 Report date 2019-10-26

31 Bilateralt möte, december 2019, samt telefon- och mailkonversation med SMHIs kontaktperson i Etiopien, under december 2019 och januari 2020, samt bilateralt möte, december 2019, samt telefon- och mailkonversation med SMHIs kontaktperson i Etiopien, under december 2019 och januari 2020

32 GoE, GTP II (2016)

33 REACT contribution number? Conclusion of performance date

3.2 Stödområde 2: Stärkt demokrati och jämställdhet samt ökad respekt för mänskliga rättigheter

Portföljen består nu av 9 multilaterala insatser (UNDP, UNFPA, UN Women, UNODC, UNOHCHR, WB), en INGO samt 14 CSO/NGO. Balansen mellan de olika underliggande målområdena bedöms som god.

3.2.1. Mål 2.1 Ökad rättssäkerhet

Strategimål

Under 2019 har reformer som inleddes 2018 fortsatt, med fokus på ansvarsutkrävande, rättsväsendets oberoende, medborgares tillgång till rättigheter samt mekanismer för uppföljning av mänskliga rättigheter.³⁴ Stärkta juridiska ramverk och politisk vilja driver utvecklingen framåt. Samtidigt kvarstår utmaningar i termer av svag institutionell kapacitet och begränsade resurser för att reformerna ska få genomslag. Mekanismer för ansvarsutkrävande och rättsväsendets oberoende behöver ytterligare stärkas.³⁵ I FN:s senaste UPR-granskning rekommenderas Etiopien att stärka sina åtaganden för att förebygga tortyr och diskriminerande behandling och för att garantera ansvarsutkrävande för kränkta mänskliga rättigheter.³⁶ Vad gäller "uppfattad korruption" inom offentliga sektorn, uppmätte Transparency International en viss ökning mellan 2018 och 2019, från 34 till 37 (där 0 motsvarar "mycket korrupt").³⁷

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går delvis framåt.

Portfölj

Medan portföljen gav rött trafikljus 2018 har nu en förflyttning skett till "gult". Anledningen är att ytterligare insatser kunnat tillföras till stöd för rättsväsendet och mänskliga rättigheter, inklusive högsta domstolen, Fredsministeriet och UNHCHR. UNHCHR utgör en viktig aktör med mandat att granska Etiopiens MR-åtaganden. Vidare har viktiga resultat uppnåtts via pågående insatser. Exempelvis har UNDP-insatsen bidragit till stärkta demokratiska funktioner, i enlighet med internationella normer och standards för öppenhet, transparens, ansvarsutkrävande och respekt för lagar och regelverk, inom parlamentet, ombudsmannen, kommissionerna för mänskliga rättigheter respektive anti-korruption, samt inom domstolsväsendet.³⁸

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är delvis relevant.

3.2.2. Mål 2.2 Stärkt demokratiskt ansvarsutkrävande och transparens på lokal nivå

Strategimål

Öppenheten för yttrandefrihet och civilsamhället att verka som inleddes 2018 har utökats 2019. Nya policies ska stärka transparens och ansvarsutkrävande inom statliga institutioner, såsom parlament, ombudsman, och inom rättsväsendet. Vidare antogs ett nytt ramverk för fri och oberoende media 2019. En ny vallag antogs som etablerar principer för fria val, som ska genomföras 2020.³⁹ Samtidigt

34 UNDP, "Governance and Democratic Participation Programme, Annual Report 2019, Addis Ababa, Contribution 10733, Case no. UM2017/32900

35 Human Rights Watch Report on Ethiopia 2019, www.hrw.org

36 United Nations General Assembly, Ethiopia UPR May 2019, HRC/WG.6/33/ET, pp.6-9.

37 Transparency International, 2020-02-05, www.transparency.org

38 Ibid., UNDP 2019, insats 10733.

39 UNDP Elections Project Document Ethiopia, 2019: sid.1-4., insats 13675, Case no. UM2019/30202.

kvarstår många hinder för reell transparens och ansvarsutkrävande.⁴⁰ Även om det finns politisk vilja på central nivå, tar det lång tid att reformera rutiner och praxis på regional och lokal nivå.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går delvis framåt.

Portfölj

Många viktiga resultat har bidragit till framsteg under året som gått. Exempelvis bidrog UNDP-insatsen till stärkta demokratiska översyns-funktioner inom parlamentet samt stärkta mekanismer för bevakning av respekten för mänskliga rättigheter.⁴¹ Ytterligare framtoogs en ny policy för statliga institutioners samverkan med civilsamhället ("civic engagement policy") för ökad transparens och ansvarsutkrävande.⁴² Alla demokratiska institutioner (dvs parlament, ombudsman, MR-kommissionen, domstolsväsendet, m fl) som ingår i UNDP-programmet genomförde också gender-analyser och tog fram arbetsplaner för att integrera jämställdhet inom sina institutioner.⁴³ Via Världsbanken spreds mekanismer för delaktighet och inflytande i leverans av samhälls-tjänster (hälsa, infrastruktur etc) till cirka 500 woredas (lokala distrikt), nära hälften av landets woredas.⁴⁴

Ytterligare bidrog det nya val-stödet via UNDP till att val-processen - genom procedurer för genomförandet, utbildningar med val-kommissionärer såväl som valförrättare, inköp av val-materiel såsom transparenta urnor etc – upprätthåller internationella normer och standards för demokratiska val.⁴⁵

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.2.3. Mål 2.3 Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet ansvarsutkrävande och ökad respekt för mänskliga rättigheter

Strategimål

Den nya CSO-lagen möjliggör att utöva påverkansarbete, och skapar förutsättningar för ett rättighetsbaserat perspektiv.⁴⁶ Men oklarheter observeras huruvida i vilken grad den nya förenings- och yttrandefriheten kommer respekteras i praktiken, i förhållande till andra lagar som ger stora befogenheter att anklaga organisationer för "olaglig verksamhet" inklusive påverkan på politiska partier.⁴⁷ Det har också tagit tid för organisationer på lokal nivå att få kunskaper om den nya CSO-lagen. Många organisationer har fortsatt verka inom den praxis som tidigare rådde. Farhågor att situationen ej helt ändrats har stärkts genom ett lagförslag mot "hate speeches", en typ av lag som de facto kan begränsa yttrandefrihet.⁴⁸ Vad gäller rätten att verka för mänskliga rättigheter är homosexualitet fortfarande ett brott enligt etiopisk lag. Därmed är HBTQ-individens rättigheter starkt begränsade.⁴⁹

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går delvis framåt.

Portfölj

40 Ibid UNDP.

41 UNDP, "Governance and Democratic Participation Programme, Annual Report 2019, Addis Ababa: sid.9-10, insats 10733, Case no. UM2017/32900.

42 UNDP GDPP Agreed Minutes from Review at Ministry of Finance, 2019-11-20: s.3, Case no. UM2017/32900.

43 Se UNDP Governance and Democratic Participation Programme, Gender Analysis Report, 2019.

44 Progress Report January – September 2019, World Bank, Ethiopia Social Accountability Programme, insats 10644, Case UM/2018/08438.

45 Minutes of the UNDP Elections Project Board Meeting, Addis Abeba 2019-12-19: s.2, insats 13675, Case no. UM2019/30202.

46 Defend Defenders, "Rebuilding Civil Society in Ethiopia, April 2019: sid.20-22.

47 Ibid Defend Defenders.

48 Steering Committee Meeting for CSSP II, Addis Abeba 2019, Insats 51080092.

49 Ibid, Defend Defenders, 2019: s.28.

Inom portföljen finns 14 CSO-insatser (inklusive en NGO) som är relevanta för civilsamhällets stärkta kapacitet att bidra till mänskliga rättigheter. Portföljens ”röda trafikljus” från 2018 har växlat till gult 2019 av flera anledningar. Å ena sidan utökades portföljen med en insats med UNHCHR som delvis kanaliserar stöd till MR-aktivister inom civilsamhället.⁵⁰ Det pågående CSO-programmet ”Civil Society Programme II”, det största givar-gemensamma CSO-programmet i Etiopien, reviderades för ökat fokus på civilsamhällets påverkansarbete, å den andra sidan.⁵¹ Under 2019 tillkom även två nya CSO-insatser på området lokalt fredsbyggande, med Svenska kyrkan respektive PMU.⁵²

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.2.4. Mål 2.4 Ökad respekt för tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Strategimål

I Etiopien ökar tillgången till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter långsamt. Ökade antalet födselar med hjälp av sjukvårdspersonal har bidragit till en minskning av mödradödligheten, från 871/100 000 födselar till 412 sedan 2016.⁵³ Ytterligare har utökningen av familjeplanering minskat befolkningstillväxten, från 7.7% 1990 till 4.6% i dagsläget. Rätten till abort är restriktiv men tillämpas rationellt på nationell och lokal nivå.⁵⁴ Samtidigt är våld och diskriminering mot flickor och kvinnor fortfarande utbrett. Enligt ”the global Gender Gap Index” rankas Etiopien 121 av 187 länder. Könstymning uppgår till omkring 74% och median-åldern för giftermål för kvinnor är 16,5 år.⁵⁵ Skadliga praktiker såsom könstymning och tidiga äktenskap drabbar framförallt flickor. En tredjedel av alla ungdomar har fortfarande inte tillgång till vård och service för sina sexuella och reproduktiva rättigheter.⁵⁶ Givet att framsteg skett på policy-nivå medan många hinder kvarstår för spridning av SRHR-rättigheter i praktiken, ger Sida ett gult trafikljus på mål-området.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går delvis framåt.

Portfölj

Stödet till sexuella och reproduktiva rättigheter kanaliseras via UNFPA och NGO:n Engender Health. Engender health fört en omfattande dialog med kvinnogrupper och traditionella ledare för att främja familjeplanering samt motverka könstymning och barnäktenskap i alla Etiopiens regioner.⁵⁷ UNFPA har bidragit till s.k. ”youth friendly clinics” för att öka ungdomars tillgång till hälsovård och preventivmedel.⁵⁸ Ytterligare har UNFPA inkluderat flyktingars tillgång till SRHR i vissa områden, och därmed bidragit till ”Nexus”, där behoven är stora i gränslandet mellan det humanitära och det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Både UNFPA och Engender Health bidrar till en ny läroplan som kommer att omfatta sexuella och reproduktiva rättigheter i Etiopien.⁵⁹

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

50 Insats 11223 UNOHCHR.

51 Insats 10835, CSSP Civil Society Support Programme II, Case UM2017/27214.

52 PMU insats 12853, Svenska kyrkan insats 13519.

53 UNFPA Stakeholder Consultation Presentation, Addis Abeba 2020-01-29, UNFPA Ethiopia Country Programme, insats 10643, Case UM2016/46109.

54 Engender health, RBA in SRHR: s.3, insats 13751 Engender Health, Case no.UM2019/31456.

55 UNFPA Country Programme Evaluation, Ethiopia, November 2019: sid.12, insats 10643, Case no. UM2016/46109.

56 Ibid., Engender Health.

57 Engender Health Project Brief 2019, insats 13751, Case no.UM2019/31456.

58 UNFPA Country Programme Evaluation, Ethiopia, November 2019: s.40-45, insats 10643, Case no. UM2016/46109.

59 UNFPA Stakeholder Consultation Presentation, Addis Abeba 2020-01-29, UNFPA Ethiopia Country Programme, insats 10643, Case UM2016/46109.

3.3 Stödområde 3: Förbättrade möjligheter och verktyg för fattiga människor att kunna förbättra sina levnadsvillkor

3.3.1. Mål 3.1. Förbättrade förutsättningar till produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, i synnerhet för kvinnor och ungdomar

Strategimål

Som ett svar på att förbättra försörjningsmöjligheter med anständiga arbetsvillkor har Etiopiens nationella utvecklingsstrategier och den nya "hemmagjorda ekonomiska reformen" som lanserades i september 2019, bl.a. inrättat en kommission för jobbskapande med särskilt fokus på kvinnor och ungdomar som är drabbade av hög arbetslöshet, i urbana miljöer.⁶⁰ Den nya policymiljön återspeglar mål och visioner om nödvändiga reformer av lagar och andra villkor som kommer att bidra till en utveckling av den lokala privata sektorn, ökade utländska investeringar och investeringar i tillverkningsindustrin och etablering av industriparker samt skapande av arbetstillfällen. Vidare fortgår stöd till sociala skydds nätverk med kontantbetalningar vilket minskar beroendet av livsmedelsstöd i ett samhälle som är mycket beroende av en jordbruksproduktion utsatt för klimatpåverkan.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

Portföljen är i linje med regeringens politik och består av fem insatser för skapande av arbetstillfällen, entreprenörskap och arbetshälsa och säkerhet. LI-WAY är ett jobbskapande program för kvinnor och ungdomar, och MISALE, är en pilotutbildning för yrkesutbildning där kvinnor bättre kan få tillgång till jobb i mansdominerade sektorerna (Volvo-Unido-Selam). Bägge programmen har gett utbildning som leder till jobb i stadsområden.

Stödet till ILOs första fas för social dialog avslutades 2019 och har framgångsrikt främjat kollektivförhandlingar och social dialog för bättre löne- och arbetsvillkor för kvinnor i kvinnodominerade sektorer som textilindustrin. Detta arbete har lett till antagande av en lag om minimilön under 2019.⁶¹ Andra stöd omfattar främjande av kvinnligt företagande och en bottom-up-strategi för att stärka småföretag och mikroföretag i landet genom AWEA, Etiopiska handelskammaren (ECCSA) och ENAT Bank.

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.3.2. Mål 3.2. En hållbar livsmedelsförsörjning med särskilt fokus på ett motståndskraftigt lantbruk

Strategimål

Etiopiens livsmedelsförsörjning är nära kopplad till jordbruksproduktivitet och hållbarhet. 80% av landets befolkning får sina inkomster och försörjning främst från jordbruk och boskap, ett jordbruk som är regnberoende, oförutsägbart och sårbart. Hälften av landets fattigaste bor i distrikt som inte har matbrist och därför inte är berättigade till stöd från landets sociala trygghetssystem. Det är därför viktigt att stödja deras försörjning genom ett mer produktivt och hållbart jordbruk.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

⁶⁰ Government of Ethiopia, ppt on "Home-grown Economics." September 2019

⁶¹ ILO (2019) Improving industrial relations for decent work and sustainable development of textile and garment industry in Ethiopia. ETH/15/02/SID and ETH/15/05/HNM

Portföljens tre insatser är i linje med strategimålet. Portföljen återspeglar även en samverkan mellan områden 1 och 3 för en ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Till exempel spar- och kreditkassor på bynivå får medlemmar tillgång till startkapital småföretag för att förbättra deras inkomst- och livsmedelssäkerhet. Marknadssystemet hjälpte också de fattiga på landsbygden att öka den genomsnittliga årliga hushållsinkomsten med 25,4%, och den genomsnittliga hushållsinkomsten fördubblades från baslinjen. Ytterligare exempel är ökad produktivitet i skadad mark genom djur- och bifoderproduktion, vilket ledde till ytterligare intäkter från försäljning av gräs och honung. Sidas stöd till FN:s livsmedelsprogram (WFP)⁶² har gått till genomförande av program i Somaliregionen i södra Etiopien, och projektet har kunnat expandera till Gambella-regionen på gränsen till Sydsudan genom nya svenska medel och ett nytt avtal med den danska ambassaden, som skrevs på i oktober 2019. Projektet syftar till att skapa inkomstgenererande aktiviteter för flyktingar och vårdssamhällen i syfte att överbrygga klyftan mellan humanitärt bistånd och utveckling och ökad resiliens mot klimatchocker i särskilt utsatta grupper i Somali- och Gambella-regionerna.

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.3.3. Mål 3.3. Förbättrat affärsklimat för hållbar och inkluderande näringsverksamhet och stärkande av institutioner

Strategimål

Etiopien är fortsatt lågt rankat som land nummer 159 av 190, med ett betyg för främjande av affärsklimat på 48. (Jämfört med Nya Zeeland som nummer 1 med betyget 86,6 och Somalia som rankas som nummer 190 med betyg 20).⁶³ De senaste ekonomiska reformerna försöker emellertid ta itu med flaskhalsar mot förbättrad företagsmiljö för att locka till sig direkt utländsk investering och för att utveckla den lokala privata sektorn, och dess roll.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

Det finns fem insatser inom denna portfölj. En gemensam givarfond med fem givare stöder Internationella Finansieringsbolaget (IFC) för att minska flaskhalsarna i Etiopiens affärs- och företagsmiljö. Ett av flera resultat under 2019 är den nya investeringslag som antogs i januari 2020 av parlamentet. Lagen syftar till att skapa en ekonomisk ram som påskyndar den globala konkurrenskraften i den nationella ekonomin ett sk. snabbt spår – ”fast-track” – som ökar exportprestandan, genererar fler och bättre anställningsmöjligheter och samtidigt för att locka fler utländska investeringar i landet.⁶⁴

ENAT Bank (övers. ”Mamma-banken”) är en formell finansiell institution baserad i Addis Abeba. Även om det är en privat bank, bildades den med uttrycklig avsikt att tjäna kvinnor som ett försummat segment av marknaden eftersom kvinnor är systematiskt missgynnade av det finansiella systemet. Mindre företag utestängs också, vilket innebär att kvinnor som äger småföretag upplever ett dubbelt exkluderande. Sida och USAID har samarbetat för att förse ENAT-banken med en kreditgarantifacilitet för utlåning till små och medelstora kvinnoägda företag för att ta en del av risken för banken. Medan projektet hade lång startsträcka under 2018, så har det tekniska stödet förbättrats avsevärt under 2019.⁶⁵

62 WFP – From Humanitarian Assistance to Resilience in Ethiopia UM2017/38728; PlanIt, Regional component: 11423-A0102

63 World Bank 2019, Doing Business 2020.

64 IFC: preliminary results 2019 (CHECK AT)??

65 Enat Bank: Contribution ID: 54020195, Conclusion of performance, December 2019.

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.3.4. Mål 3.4. Förbättrad tillgång till social trygghet för människor som lever i fattigdom

Strategimål

Som beskrivits i MDPA har Etiopiens regering sedan 2005 vidtagit åtgärder för att genomföra sociala trygghetsprogram för områden på landsbygden som idag även omfattar stadsområden.⁶⁶ Historiskt har trygghetssystemen varit under departementet för jordbruk och livsmedelssäkerhet⁶⁷, men ska nu överföras stegvis till departementet för arbetsmarknad och sociala frågor⁶⁸ (MoLSA) i samband med deras förbättrade kapacitet och vilja att genomföra och hantera ett effektivt och integrerat socialt skyddsnät på federal och regional nivå.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

Ett stöd går till ett program för socialt skyddsnät (Protective Safety Net Programme, PSNP) som genomförs av UNICEF tillsammans med MoLSA för att öka deras kapacitet och kapacitet hos de regionala motparterna⁶⁹ (BoLSA) och icke-statliga organisationer för att kunna identifiera och bistå med tjänster för de mest utsatta grupperna, inklusive äldre som lever i fattigdom, personer med funktionsnedsättning, barn och gravida och ammande mödrar. Hittills har detta resulterat i lanseringen av ett förvaltningsinformationssystem (MIS) för att stödja ärendehantering, stöd i form av kontanta medel till 436 900 i områden som identifierats av Etiopiens humanitära responsplan samt registrering av 63 588 för lokalanpassad sjukvårdsförsäkring. Bidraget har också resulterat i utbildning och utplacering av 71 lokalbaserade socialarbetare (Community Service Workers), vilket har lett till några oförutsedda resultat, till exempel att en CSW lyckades förhindra 57 barnäktenskap i ett utav områdena. Ett annat resultat är att MoLSA organiserade den första nationella konferensen för sociala skyddsnät och har sedan dess inrättat en särskild avdelning inom departementet med avsikt att hantera trygghetsprogram för landsbygdsområden samt disseminerat utbildning till samtliga regioner och utplacerat 701 socialarbetare.⁷⁰ Totalt når programet PSNP 1.4 miljoner människor med direktstöd och 6.6 miljoner med multi- eller kontantstöd för arbete på bynivå.

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

3.4 Stödområde 4: Stärkt forskning av hög kvalitet och relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling⁷¹

Mål 3.4.1 Med fokus på forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling i låginkomstländer

Strategimål

Det svenska forskningsstödet till Etiopien har pågått i 40 år. Det syftar till att stärka forskning av hög kvalitet och är av betydelse för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. Detta uppnås genom bidrag för att stärka Etiopiens förmåga att genomföra reformer av miljön för forskning och hantering av doktorander, högkvalitativ forskningsutbildning samt att bedriva, kommunicera och utnyttja

⁶⁶ Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2016-2020; Report date 2019-04-15; p 21

⁶⁷ Ministry of Agriculture, Food Security Coordination Directorate

⁶⁸ Ministry of Labour and Social Affairs

⁶⁹ Bureau of Labour and Social Affairs

⁷⁰ UNICEF Progress Report to Swedish International Development Cooperation Agency (Sida); Report date January 2020

⁷¹ Se Stratgei för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbete 2015-2021.

forskningsresultat i kampen mot fattigdom och för ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbar utveckling.

Sidas bedömning av utvecklingstrender i kontexten till strategimålen: utvecklingen går framåt.

Portfölj

Portföljen inkluderar fyra större doktorandprogram som kanaliseras via Addis Abeba Universitetet (AAU), inom, elteknik, bioteknik, internationell och jämförande pedagogik och inom företags- och nationalekonomi. Portföljen innehåller också två mindre program, ett till managementutbildning och ett stöd till ett nyinrättat MR-Center. Portföljen har ytterligare ett stöd till Armauer Hansen Research Institute (AHRI), ett stöd som har pågått i 50 år och som nu är ett etablerat och oberoende forskningsinstitut under hälsoministeriet. Både AHRI och AAU har jämställdghetskontor, och AAU har också inrättat ett kontor som särskilt stödjer studenter med funktionsnedsättning. AAU har etablerade samarbeten med flera universitet och institutioner i Sverige. AAU är nu rankat som ett av de 10 främsta universiteten i Afrika. Strategirapporten 2017 noterade grönt ljus för portföljen, och den förblir oförändrad 2019.

Sidas bedömningen av portföljens relevans: portföljen är relevant.

4. Implikationer för innevarande strategiperiod

Den multidimensionella fattigdomsanalysen konstaterar att fattigdomen är hög i landet och i de flesta regionerna av multidimensionell karaktär. Utsatthet definieras väl i analysen och förstärks ytterligare i den humanitära analysen. I ett långsiktigt perspektiv som främjar stöd till underliggande orsaker till brist på motståndskraft och hög grad av utsatthet bör prioriteras ytterligare i stöd och dialog. Fattigdomsanalysen anger vidare att kopplingen mellan humanitärt stöd och stöd till långsiktigt utveckling. Här bör det dock poängteras att en grundförutsättning för det svenska biståndet är att den positiva demokratiska utvecklingen fortsätter efter parlamentsvalen i augusti 2020.

Innevarande portfölj genomförs huvudsakligen av och via internationella organisationer, CSO multilaterala organisationer. Den positiva demokratiska utvecklingen har gjort att Sida nu kan börja arbeta med ett rättighetsbaserat perspektiv för att nå ansvarstagare. Offentliga institutioner på både nationell och lokal nivå, med särskilt fokus på reformer, institutionsutveckling och kapacitetsutveckling är centrala adressater, men mycket återstår för att uppnå ansvarutkrävande för de brott mot mänskliga rättigheter som nyligen genomförts.⁷²

Sida har framgångsrikt arbetat med att stärka lokalt ägarskap, givarkoordinering och stärkande av synergier mellan olika svenska strategier. Detta kommer Sverige att fortsätta med under den kvarvarande strategiperioden men samtidigt ska vi fortsätta att avsätta personella resurser för att leda och främja koordinering mellan givare, skapa plattformar för lärande och dialog mellan olika nationella aktörer såsom regering, civilsamhället, privatsektor och universitet.

Strategigenomförande

I det fortsatta/kvarvarande strategigenomförandet kommer följande att prioriteras

- Fortsätta det påbörjade arbete med att bygga upp plattformar för lärande och gå från mindre program till policyutveckling och bredare reformprogram.
- Fortsatt stärkt fokus på kvinnligt deltagande och att anta ett tydligare fokus på de fattigaste områdena
- Fortsatt riktad satsning på sysselsättning och försäkringslösningar

⁷² Human Rights Watch Report on Ethiopia 2019, www.hrw.org

- Tydligare framtida koppling mellan det som vi gör på strategisk nivå inom investeringsklimat och vad vi gör gällande försörjningsmöjligheter på lokal nivå
- Stärka och komplettera portföljen inom jämställdhet som kvinnor och flickors roll och kvinnligt politiskt deltagande och inom privatsektorutveckling, inom sysselsättning och investeringsklimat
- Givet de ökade spänningarna rekommenderas att konfliktperspektivet kompletteras med ett tydligare fokus på konfliktförebyggande och fredsbyggande via stöd till uppbyggnad av den nationella fredsarkitekturen samt genom att stärka metoder för konfliktlösning på lokal nivå
- Ett mer direkt och skarpare stöd till mänskliga rättigheter och annat påverkansarbete
- Förstärkt koppling mellan evidensbaserad forskning och stöd till de större reformområdena
- Fortsätta att integrera resiliens i strategiportföljen, öka fokus på de allra fattigaste och mest utsatta människor och lokalsamhällen, inkl. internflyktingar och flyktingar, som ofta är utsatta för återkommande torka och andra utmaningar, samtidigt som underliggande orsaker åtgärdas, främja ökad komplementaritet mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet, inkl. att stödja hållbara lösningar för människor på flykt såsom inom Comprehensive Refugee Response Framework (CRRF)
- För att stödja reformprocesser rekommenderas ökad finansiering till större reformprogram. Inom speciellt demokratiska reformer, men även näringsliv och inom miljö och klimat krävs ett närmare samarbete med offentliga institutioner.

Bilaga P6

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 240 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2019: 305 078 KSEK

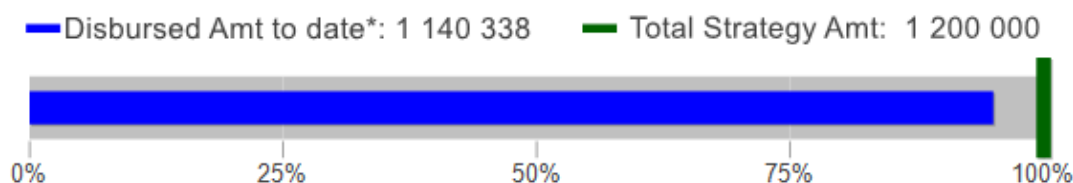
Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
Ethiopia 2016-2020	Total		305 078
	A better environment, limited climate impact and greater resilience to environmental impact, climate change and natural disasters	Improved capacity among public institutions and other actors at national and local level to contribute to environmental sustainability, increased resilience to environmental impact, climate change and natural disasters, and reduced climate impact	6 288
		Increased production of and improved access to renewable energy	11 429
		Total	17 717
	Strengthened democracy and gender equality, and greater respect for human rights	Strengthened rule of law	56 967
		Strengthened democratic accountability and transparency at local level	78 926
		Strengthened capacity of civil society to promote openness, accountability and greater respect for human rights	53 569
		Increased respect for and access to sexual and reproductive health and rights (SRHR)	32 600
		Total	222 063
	Better opportunities and tools to enable poor people to improve their living conditions	Improved opportunities for productive employment with decent working conditions, particularly for women and young people	55 740
		A more favourable business climate for sustainable and	9 443

		inclusive commercial activities and strengthening institutions	
		Better access to social protection for people living in poverty	109
		Total	65 292
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	6
		Total	6

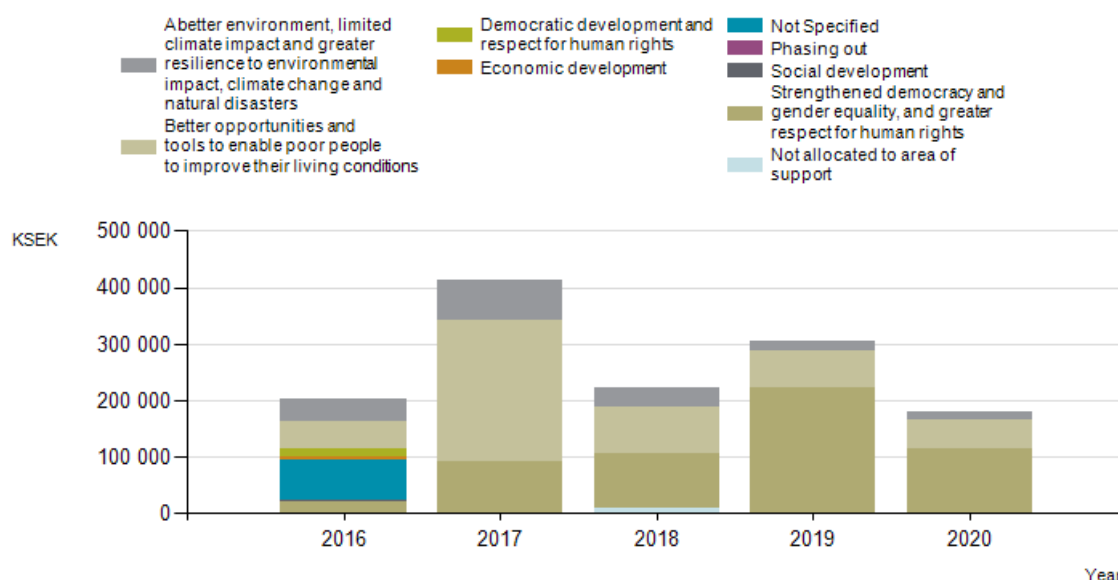
Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 4th year with total duration of 5 years.

* Note that the Disbursed Amt to date includes even payments made in the last year of the previous strategy, 90 266 KSEK

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

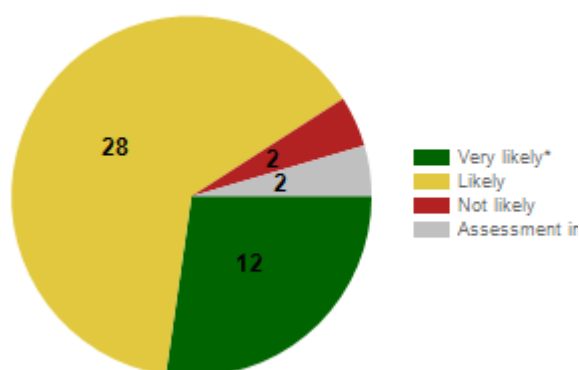
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

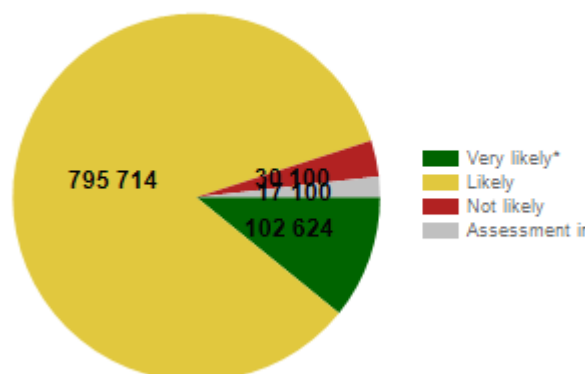
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance* (CoP) in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (M)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

Table 5. Outcome on All Appropriations in the Selected Country/Region (incl. Country Allocation)

	Anslagspost	Utfall 2019 (KSEK)	Avtalad bemyndiganderam (KSEK)
ID03 Partner country ENG	Appropriation	Outcome 2019 (KSEK)	Agreed frame of Outstanding commitments (KSEK)
Ethiopia	101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	236 043	0
	103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	20 429	0
	106 Afrika (7 1:1.9)	408 230	553 806
	114 Forskningssamarbete (7 1:1.32)	63 937	126 118
	Total	728 639	679 924

The first three digits is a Sida-internal code. The numbers in brackets after the title is the appropriation number in the Swedish state budget, for example (7 1:1.6) is expenditure area 7, appropriation area 1:1, appropriation 6 = Asia. Appropriations 30, 31 and 33 are managed by the MFA and administered by Sida.